

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет інженерної механіки

Кафедра основ проектування

2020 р.

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна Дизайн архітектурного середовища

Освітньо-професійна програма «Архітектура та містобудування»

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Негай Георгій Андрійович Дорофєєв Олександр Анатолійович Малашенко Анастасія Дмитрівна
Профайл викладача	http://kopa.khnu.km.ua/2020/11/19/negaj-georgij-andrijovych/ http://kopa.khnu.km.ua/2020/11/19/dorofyeyev-oleksandr-anatolijovych/ http://kopa.khnu.km.ua/2020/11/19/malashenko-anastasiya-dmytriivna/
E-mail викладача(ів)	ng31@ukr.net sa_dor@ukr.net anastasia.arch2015@gmail.com
Контактний телефон	заповнюється за домовленістю
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=7271
Навчальний рік	2020-2021
Консультації	Очні: за графіком, 3-110, 3-416 онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, в т.ч. ІРС			залік	іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
В	Д	3	6	4	120	54	36		18		66			+	іспит

Анотація дисципліни

Дисципліна «Дизайн архітектурного середовища» належить до циклу дисциплін вільного вибору студента і є необхідною складовою фахової підготовки для кваліфікованого виконання професійних обов'язків фахівців спеціальності «Архітектура та містобудування». Це дисципліна, на якій базується більшість основних положень творчого процесу формоутворення в архітектурі, образотворчому мистецтві, дизайні, скульптурі, технічній естетиці тощо. Ця дисципліна тісно пов'язана з архітектурним проектуванням, архітектурною графікою, з основами містобудування та багатьма іншими професійно-спрямованими дисциплінами.

Програма курсу дає можливість надати здобувачам вищої освіти професійні знання і навички проектування й створення архітектурних об'єктів, підготувати їх до самостійної творчої роботи.

Предметом дисципліни є середовище життєдіяльності в цілому відповідно з вимогами образу життя того чи іншого суспільного або виробничого організму. Архітектор-дизайнер повинен направити всю свою увагу на використання-синтез всіх художніх засобів для організації цього середовища.

Пререквізити: історія мистецтв, архітектури та містобудування; ландшафтна архітектура, архітектурне проектування; рисунок, живопис; основи кольорознавства; **кореквізити:** проектування інтер'єру; автоматизоване архітектурне проектування.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни. виявлення особливостей формотворення та визначення формальних якостей проєктованих виробів та об'єктів. Ця дисципліна намагається охопити всі аспекти навколишнього середовища людини, пов'язаного з роботою, відпочинком і побутом.

Завдання дисципліни. Ознайомлення з характеристиками і особливостями етнічних напрямків дизайну архітектурного середовища, його загальними положеннями, як суспільного явища. Вивчення прийомів і методів комплексного формування міського середовища з використанням регіональних та національних особливостей. Знаходження шляхів вирішення проблеми проектування архітектурного середовища в національному та регіональному контекстах і через пошук індивідуального підходу.

Очікувані результати навчання.

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: *знати* історію та теорію дизайну; місце та роль архітектурного середовища у творчій практиці архітектора; основні закономірності існування людини в архітектурному середовищі; основні вимоги візуальної орієнтації та композиційної побудови матеріально-просторової структури архітектурного середовища; *вміти* проводити комплексний аналіз та оцінювання проєкту будівлі, комплексу будівель або фрагменту штучного середовища проживання; складати композиційні схеми, проводити художнє оцінювання умов існування людини в архітектурному середовищі; *володіти* принципами гармонізації середовища: прийомами композиційного, функціонального, емоційно-художнього перетворення архітектурного середовища; навичками прийняття грамотних архітектурних рішень на рівні окремих етапів проєктної та будівельної діяльності.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

Таблиця 3 – Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лекції	Тема практичного заняття	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
Шостий семестр					
1	2	3	4	5	6
1	Теоретичні засади становлення дизайну архітектурного середовища. Історія виникнення й етапи розвитку. Науково-методологічні основи становлення дизайну архітектурного середовища	Освоєння завдань з архітектурно-дизайнерського проектування. Композиційні та естетичні засади проектування середовищних об'єктів. Виконання клаузури на тему «дизайн міського середовища».	Графічне завдання 1. Зародження і розвиток дизайну наприкінці ХІХ ст. <i>Зміст завдання.</i> Відобразити історичні аналоги становлення дизайнерської форми в архітектурному середовищі	8	
2	Теоретичні засади становлення дизайну архітектурного середовища. Основні терміни й поняття в дизайнерській діяльності. Специфіка й етапи реалізації дизайн-діяльності	Проектування відкритого міського простору. Концептуальне рішення середовищного об'єкта. Вивчення практичного досвіду і тенденцій розвитку сучасного дизайну			

1	2	3	4	5	6
3	<i>Теоретичні засади становлення дизайну архітектурного середовища. Формотворчі чинники дизайну архітектурного середовища. Методика пропорціонування в дизайн-діяльності</i>	Вивчення аналогів. Розробка концепції дизайну паркового (рекреаційного) простору. Виконання ескізів. Клазура. Проектний процес формування архітектурного середовища. Проектний аналіз і дизайн-концепція	Графічне завдання 2. Теоретичні концепції видатних майстрів-практиків дизайну к. XIX - поч. XX ст. <i>Зміст завдання.</i> Проаналізувати аналоги дизайну к. XIX - поч. XX ст. Намалювати історичний екстер'єр та інтер'єр архітектурної споруди видатних архітекторів-дизайнерів XIX ст., що включає обладнання, предметне оснащення, систему декоративно-графічних рішень і, зокрема, просторову ситуацію. Відмінною рисою всіх цих робіт є абсолютна стильова єдність архітектурної основи і речового наповнення, що створене цілком, від архітектурних конструкцій до чашок, одним автором. Розкрити сутність дизайну середовища з точки зору перших теоретиків і практиків дизайну	8	
4	<i>Теоретичні засади становлення дизайну архітектурного середовища. Вплив ергономіки на формування простору. Середовищний підхід у дизайн-діяльності</i>				
5	<i>Види, специфіка формування дизайну архітектурного середовища. Шляхи оптимізації дизайнерських вирішень. Становлення сучасних стильових напрямів</i>	Ескіз-ідея на основі запропонованої концепції. Затвердження планів і перспектив. Розробка стильового рішення паркового простору	Графічне завдання 3. Перші дизайнерські заклади – БАУХАУЗ, ВХУТЕМАС (ВХУТЕІН). <i>Зміст завдання.</i> Охарактеризувати перші дизайнерські заклади. Намалювати історичні найвідоміші твори, що виконувались майстрами Баухауз, ВХУТЕМАС або інших провідних закладів, які мали вплив на розвиток дизайну архітектурного середовища в суспільстві	8	
6	<i>Види, специфіка формування дизайну архітектурного середовища. Основи дизайну інтер'єру громадських будівель. Методика комплексного проектування житлового середовища</i>				
7	<i>Види, специфіка формування дизайну архітектурного середовища. Ергономізація виробничих приміщень</i>	Загальні відомості про робочі креслення. Виконання генплану паркового ансамблю. Виконання дендрологічного плану парку. Оформлення відомості рослин	Графічне завдання 4. Чинники формоутворення дизайнерської форми в архітектурному середовищі. <i>Зміст завдання.</i> Формування дизайнерської форми за прототипами. Намалювати будь-яку природну форму та трансформувати її в об'єкту дизайнерську форму із певною функцією. Від створеної фізичної форми (об'єкту) перейти до знакового графічного зображення, що сприймається зором і розуміється як знакова система. Розкрити сутність форми та її взаємозв'язок із функцією об'єкту	8	
8	<i>Види, специфіка формування дизайну архітектурного середовища. Специфіка дизайну середовища для людей з особливими потребами. Ландшафтний дизайн</i>				
9	<i>Меблі та обладнання як важливі складники дизайну інтер'єру. Меблі і обладнання: історичний та</i>	Методи комплексного формування архітектурного та міського середовища. Особливості	Графічне завдання 5. Формування дизайну архітектурного та міського середовища в регіональному	11	

	ергономічний аспекти	формування середовищних структур. Дизайн середовища вулиці (площі, скверу). Клаузура: «Візуальні комунікації вулиці міста»; «фактори формування сучасного образу міста»; «організація предметно-просторового середовища площі». Дизайн середовища житлового двору. Клаузура: «Благоустрій житлового двору»	та національному контексті. <i>Зміст завдання.</i> Намалювати видові перспективи будь-якої сучасної міської площі (вулицю або двір) та виявити графічно основні елементи міського дизайну, що формують дане середовище. Проаналізувати структуру площі або інших відкритих просторів міського середовища згідно основним композиційним принципам формування середовищних структур	
10	<i>Меблі та обладнання як важливі складники дизайну інтер'єру.</i> Вплив антропометричних показників на формування штучного простору. Психофізіологічні аспекти створення комфортного предметно-просторового середовища	Типологія і особливості проектування середовищних об'єктів і систем. Виконання розгортки і видових перспектив. Підбір та обговорення матеріалів, що застосовуються в дизайн-проекті (у вигляді пояснювальної записки). Виконання ескізів і креслень. Виконання плану та ескізу просторової структури громадського комплексу в парковому ансамблі. Виконання креслень. Функціональне зонування приміщень громадської будівлі	Графічне завдання 6. Особливості композиційного формування середовищних структур міських комплексів. <i>Зміст завдання.</i> Надати схему ген. плану та проаналізувати особливості композиційного формування середовищної структури паркового комплексу, що було виконано на практичному занятті з дисципліни «Архітектурне та містобудівне проектування», згідно основним композиційним принципам формування середовищних структур	11
11	<i>Меблі та обладнання як важливі складники дизайну інтер'єру.</i> Типологія у формоутворенні меблів та обладнання			
12	<i>Меблі та обладнання як важливі складники дизайну інтер'єру.</i> Ергономічне вирішення робочого місця. Трансформовані меблі та обладнання в дизайні середовища			
13	<i>Меблі та обладнання як важливі складники дизайну інтер'єру.</i> Підходи до формування предметного комплексу інтер'єру			
14	<i>Формування зорових ілюзій в архітектурному середовищі.</i> Створення ілюзій засобами дизайну і архітектурної композиції			
15	<i>Формування зорових ілюзій в архітектурному середовищі.</i> Освітлення в дизайні штучного простору	Проект на вільну тему (згідно напрямку магістерської роботи). Проект фрагмента середовищного ансамблю (комплексу). Клаузура: «Пам'ятний монумент на міській площі», «площа перед громадським комплексом», «комплексне формування середовища міської набережної»; «дизайн пішохідної вулиці» та ін. Розробка стильового рішення та колірної гами комплексу в просторі. Виконання ескізів, замальовок	Графічне завдання 7. Архітектурна ідея і дизайн-концепція. <i>Зміст завдання.</i> Зобразити дизайн-концепцію, принципову дизайнерську ідею майбутнього проекту, але що вже містить його реально наявні форми: інженерно-технічні, просторові, процесуальні і т.д. Як правило, формулюється дизайн-концепція у вигляді якої-небудь парадоксальної тези, несподіваної метафори, що найбільш явно відображає значення дизайнерської пропозиції: «перетікаючий простір» в житловому будинку, «сцена навкруги залу» в театрі без антрактів, «місто в місті» для гігантського супермаркету, «комунікації – на фасад» в будівлі центру Помпіду в Парижі і т.д. Завдання виконується разом із курсом «Архітектурне та містобудівне проектування»	12
16	<i>Формування зорових ілюзій в архітектурному середовищі.</i> Роль кольору в дизайнерському формоутворенні			
17	<i>Формування зорових ілюзій в архітектурному середовищі.</i> Синтез як втілення ідеї естетизації середовища. Вплив природних форм на дизайн середовища			
18	<i>Формування зорових ілюзій в архітектурному середовищі.</i> Технодизайн та екодизайн у сучасному формоутворенні			

Політика дисципліни.

Організація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітньої програми та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, курсову роботу та інші домашні завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відвітати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Набутті особознання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання у ХНУ (<http://khnu.km.ua/root/files/01/06/03/006.pdf>).

Критерії оцінювання результатів навчання.

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за чотирибальною шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих *позитивно* з врахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих її видів робіт. Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється як середньоарифметична за семестр. Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав підсумковий контрольний захід (залік, іспит), вважається невстигаючим.

При оцінюванні знань студентів використовуються різні засоби контролю, зокрема: поточний контроль при експрес-опитуванні в ході лекцій; контроль виконання завдань до практичних занять; рубіжні контролю знань; контроль при здачі усного заліку.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Практична робота	Самостійна робота (СРС)	Експрес-опитування за лекційним курсом	Семестровий контроль (залік, іспит)
<i>VI семестр</i>			
4	7	2	залік
ВК:	0,5	0,4	0,1

Оцінювання контрольних робіт

При контролі ритмічності навчання студентів використовуються: поточний контроль при експрес-опитуванні в ході лекцій; контроль виконання завдань до практичних занять; рубіжні контролю знань за результатом виконання самостійної роботи.

Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою.

Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у відповідній таблиці.

Залік виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав студент з дисципліни, знаходиться в межах від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за вітчизняною шкалою ставиться «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ECTS	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання	
A	4,75-5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків.
B	4,25-4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.
C	3,75-4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
D	3,25-3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.
E	3,00-3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00-2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00-1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.

Питання для підсумкового контролю з дисципліни

Тема: *Загальні положення дизайну як суспільного явища; історичні передумови*

1. Сформулюйте поняття дизайну.
2. Назвіть і охарактеризуйте загальні положення дизайну як суспільного явища.
3. Назвіть перших піонерів дизайну та надайте оцінку їх концепціям.
4. Охарактеризуйте різноманітні погляди на природу і історію дизайну.
5. Які історичні передумови привели до появи дизайну наприкінці XIX ст.?
6. Розкрийте сутність промислового дизайну і дизайну середовища з точки зору перших теоретиків і практиків дизайну.
7. Яке головне призначення дизайну?
8. Охарактеризуйте розвиток дизайну як нової універсальної творчої професії.
9. З чим нерозривно пов'язана еволюція дизайну?
10. Назвіть та охарактеризуйте стилеві напрями в індустріальному формоутворенні кінця XIX ст.
11. Надайте оцінку першим теоріям дизайну.
12. Яку роль в розвитку дизайну зіграла архітектурна чикагська школа?
13. Які ідеї дизайну пропагував німецький Веркбунд?
14. Який вплив на розвиток дизайну мали перші дизайнерські заклади – Баухауз, ВХУТЕМАС, ВХУТЕІН.
15. Хто був засновником школи Баухауз та в чому полягав його задум?
16. Розкрийте сутність творчих методів Баухауз.
17. Які головні цілі та завдання ставилися в школі Баухауз та ВХУТЕМАС?
18. Назвіть найвідоміші твори Баухаузу.
19. Який вплив мав художній авангард на розвиток дизайну початку XX ст.?
20. Охарактеризуйте діяльність двох знаменитих шкіл дизайну – німецької Баухауз та радянської ВХУТЕМАС.
21. Охарактеризуйте становлення промислового дизайну в США.
22. Хто був першим піонером комерційного дизайну?
23. Як розвивався дизайн в країнах Західної Європи в другій пол. XX ст.?
24. В чому сутність феномену японського дизайну?
25. Як вирішуються в наш час проблеми сучасного розвитку дизайну?
26. Сформулюйте поняття «форми» в дизайні
27. Що означає формоутворення в дизайні
28. Надайте класифікацію чинників формоутворення в дизайні.
29. Охарактеризуйте інформативну функцію форми.
30. Розкрийте сутність форми та її взаємозв'язок із функцією об'єкту середовища.
31. Назвіть сучасні види дизайну.
32. Охарактеризуйте графічний дизайн.
33. Надайте характеристику промислового дизайну.
34. В чому сутність дизайну середовища?
35. Чим середовищний дизайн суттєво відрізняється від архітектурного дизайну?

Тема: *Методи комплексного формування архітектурно-містобудівного та ландшафтнього середовища*

1. Сформулюйте поняття «міське середовище».
2. Назвіть та охарактеризуйте основні структури феномену «середовище».
3. Охарактеризуйте методи комплексного формування міського середовища.
4. Назвіть всі елементи міського дизайну.
5. Сформулюйте поняття композиції в дизайні.
6. Що означає категорія «цілісності» в дизайні середовища?
7. Що означає «конфліктна ситуація» в композиції дизайну?
8. Назвіть та охарактеризуйте структурні елементи середовищної композиції.
9. Як діє стенографічна модель в формуванні середовищної композиції?
10. Охарактеризуйте особливості композиційного формування середовищних структур.
11. Охарактеризуйте композиційні особливості інтер'єру в дизайні середовища.
12. Назвіть основні чинники психологічного сприйняття в дизайні середовища.
13. Що означає явище іррадіації в дизайні?
14. Надайте оцінку засобам і прийомам композиції в дизайні середовища.
15. Сформулюйте поняття «типології» в дизайні?
16. Охарактеризуйте особливості проектування середовищних об'єктів і систем.
17. Назвіть та охарактеризуйте основні категорії типології.
18. Сформулюйте поняття «масштабність».
19. Охарактеризуйте художній зміст архітектурного та міського середовища.
20. Надайте оцінку професійним вимогам щодо формування масштабності середовищних об'єктів і систем.
21. Надайте оцінку цільовим установкам середовищного проектування.
22. Охарактеризуйте процес формування архітектурного та міського середовища.
23. В чому сутність архітектурної ідеї?
24. Перечисліть завдання проектного аналізу та охарактеризуйте їх.
25. В чому суть методик попереднього проектного аналізу?
26. Як взаємозв'язані архітектурна ідея і дизайн-концепція в завданнях різного типу?

27. Сформулюйте поняття «стилю».
28. Назвіть три основні групи стилів.
29. Охарактеризуйте історичні стилі в дизайні.
30. В чому сутність емоційної організації середовища?
31. Охарактеризуйте сучасні стилі в дизайні.
32. Надайте оцінку стильовому напрямку «поп арт».
33. Порівняйте «хай тек» із «деконструктивізмом».
34. Що спільного та від'ємного в стилях «мінімалізм» і «кантрі»?
35. Якими основними характеристиками визначається колір?
36. Які кольори хроматичні, а які ахроматичні?
37. Охарактеризуйте значення кольору в дизайні середовища.
38. Охарактеризуйте композиційні властивості кольору в середовищі.
39. Як використовують кольорове коло при формуванні кольорового середовища?
40. Яке значення має колір в композиції інтер'єру?
41. Яке має значення в суспільстві символічність кольору?
42. Охарактеризуйте психологічні властивості кольору.
43. Надайте оцінку дії кольору на людину.
44. Які психологічні властивості притаманні «теплим» кольорам, а які «холодним»?
45. Що означає «інформативність» кольору?
46. З якими явищами пов'язана символічність кольору?

Рекомендована література

Основна література

1. Габрель М.М. (2004). Просторова організація містобудівних систем. Київ: Видавничий дім АС.С, 400 с.
2. Дизайн і ергономіка. Склад, виклад та зміст документації. ДСТУ 3943 – 2000. – К: Державний комітет стандартизації метрології і сертифікації України, 2000. – 41 с.
3. Ефимов А.В. дизайн архитектурной среды : Учеб. для вузов / Г.Б. Минервин, А.П. Ермолаев, В.Т. Шимко, А.В. Ефимов, Н.И. Щепетков, А.А. Гаврилина, Н.К. Кудряшев. – М. : Архитектура-С, 2006. – 504 с.
4. Малік Т. В. Історія дизайну архітектурного середовища : навч. посіб. / Т. В. Малік. – К. : КНУБА, 2003. – 192 с.
5. Сьомка С.В. Основи дизайну архітектурного середовища : підруч. / С.В. Сьомка. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. – 480 с.
6. Тімохін В. О. Основи дизайну архітектурного середовища : підруч. / В. О. Тімохін, Н. М. Шебек, Т. В. Малік. – К. : КНУБА, 2010. – 400 с.
7. Репин Ю.Г. Уникальное и ординарное в архитектуре : монография / Ю. Г. Репин. – К. : Феникс, 2007. – 175 с.
8. Шимко В. Т. Архитектурно-дизайнерское проектирование. Основы теории (средовой подход) / В. Т. Шимко. – М. : Архитектура-С, 2004. – 408 с.
9. Митчелл У. Я. (2012). Человек, город. М.: Strelka Press , 328 с.

Додаткова література

1. Вотінов М.А. (2015). Реновация и гуманизация общественных пространств в городской среде : монография. Харьков нац. ун-т гор. хоз-ва им. А. Н. Бекетова. Харьков: ХНУГХ, 153 с.
2. Гейл Я. (2012). Города для людей. [пер. с англ.: Токтонов А. Крост]. М.: Альпина Паблшер, 276 с.
3. Город как социокультурное явление исторического процесса. Отв. ред. Э. В. Сайко. (1995). М.: Наука, 351 с.
4. Грашин А. А. (2004). Методология дизайн-проектирования элементов предметной среды. М.: Архитектура-С, 232 с.
5. Колхас Р. (2015). Мусорное пространство. М.: ООО « Арт Гид», 84 с.
6. Крижановська Н.Я., Вотінов М.А. (2010). Открытые архитектурные пространства центра Харькова: монография. Харьков: ХНАМГ, 219 с.
7. Крижановська Н.Я., Вотінов М.А. (2016). Принципы гуманизации архитектурно-градостроительной инфраструктуры в крупнейших городах Украины (на примере города Харькова): монография. Харьков. Нац. ун-т гор. хоз-ва им. А. Н. Бекетова. Харьков: ХНУГХ, 186 с.
8. Крижановська Н.Я., Вотінов М.А. (2012). Формирование открытых архитектурных пространств в городской среде : монография. Белгород: БГТУ, 158 с.
9. Культура города: проблемы развития. / Отв. ред. В. Л. Глазычев. (1988). М.: НИИ культуры, 188 с.
10. Линч К. (1982). Образ города. Пер. с англ. В. Л. Глазычев. Под. ред. А. В. Иконникова. М.: Стройиздат, 328 с.
11. Мамфорд Л., Смит Р. Л. (1982). Истоки урбанизации. Появление города. Наш дом - планета Земля [сокр. пер. с англ.]. М.: Мысль, 383 с.
12. Митчелл У. Я. (2012). Человек, город. М.: Strelka Press , 328 с.
13. Ольденбург Р. (2014). Третье место: кафе, кофейни, книжные магазины, бары, салоны красоты и другие места «тусовок» как фундамент сообщества. Пер. с англ. А. Широкаковой. М.: Новое литературное обозрение, 456 с. - Серия: Studia urbanica
14. Радионова Л.А. (2002). Город в социокультурном измерении. Устойчивое развитие городов: науч.-тех. сб. / Харьков. гос. акад. гор. хоз-ва. Киев: Техніка, Вып. 37. С. 36-39. (Серия «Экономические науки»).
15. Рижова І.С., Прусак В.Ф., Мигаль С.П., Резанова Н.О. (2017). Дизайн середовища. Словник-довідник. / За ред. д. філосф. н., проф. І.С.Рижової. Львів: Простір-М, 360 с.
16. Русанова І.В., Шульга Г.М (2009). Інженерний благоустрій території: навч. посібник. Львів : Растр-7, 218 с.

- 17 Флорида Р. (2014). Кто твой город? Креативная экономика и выбор места жительства. Пер с англ. М.: Strelka Pres s. 368 с.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Електронний університет:

1. Модульне середовище для навчання. Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua>.
2. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_fpage_lib.php.
3. Репозитарій ХНУ. Доступ до ресурсу: <http://elar.khnu.km.ua/jspui/?locale=uk>.

Розробники:

канд. арх., доцент Негай Г.А.

к.т.н., доц. Дорофєєв О.А.

викл. Малашенко А.Д.

Погоджено:

Зав. каф. ОП:

к.т.н., доцент Дорофєєв О.А.

Гарант ОІП «АМ»:

канд. арх., доцент Смоляк В.В.